C/2026/4252

4.8.2026 г.

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

от 2 юни 2026 година

относно необходимостта и пропорционалността на повторното въвеждане от Австрия на граничен контрол на сухопътните ѝ граници с Чехия, Словакия, Унгария и Словения в съответствие с член 27а, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/399 (Кодекс на шенгенските граници)

(само текстът на немски език е автентичен)

(C/2026/4252)

(1) Съгласно член 3, параграф 2 от Договора за Европейския съюз „Съюзът предоставя на своите граждани пространство на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на хора в съчетание с подходящи мерки по отношение на контрола на външните граници, убежището, имиграцията, както и предотвратяването и борбата с престъпността“.

(2) В съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (кодифициран текст) ([1]) дадена държава членка може временно и по изключение да въведе повторно граничен контрол на всички или на отделни участъци от вътрешните си граници, когато е изправена пред сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност. Тази мярка следва да се предприема само в краен случай, а обхватът и продължителността на временното повторно въвеждане на граничен контрол не трябва да надхвърлят строго необходимото като отговор на установената сериозна заплаха.

(3) В член 25а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници се предвижда, че когато дадена държава членка възнамерява да въведе повторно граничен контрол на вътрешните си граници с цел преодоляване на предвидена от нея заплаха, тя следва да нотифицира Европейския парламент, Съвета, Комисията и другите държави членки за планираното повторно въвеждане на граничен контрол най-късно четири седмици преди планираното повторно въвеждане на граничен контрол или възможно най-скоро, ако обстоятелствата, пораждащи необходимостта от повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, станат известни на държавата членка по-малко от четири седмици преди планираното повторно въвеждане.

(4) Съгласно член 27а, параграф 3 от Кодекса на шенгенските граници след получаването на нотификации, подадени във връзка с удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници в съответствие с член 25а, параграф 4, което води до продължаване на граничния контрол на вътрешните граници за общо повече от 12 месеца и то на същите основания, Комисията трябва да представи становище относно необходимостта и пропорционалността на този граничен контрол.

(5) Рамката за повторно въвеждане и удължаване на контрола на вътрешните граници беше сериозно преразгледана чрез Регламент (ЕС) 2024/1717 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), който влезе в сила на 10 юли 2024 г. Следователно началото на всички срокове, посочени в глава II, дял III от Кодекса на шенгенските граници, е изчислено, считано от тази дата.

(6) С писмо от 16 октомври 2024 г. австрийските органи нотифицираха за повторно въвеждане на граничен контрол на основание член 25а от Кодекса на шенгенските граници на вътрешните сухопътни граници с Чехия и Словакия за срок от шест месеца — от 16 октомври до 15 април 2025 г. С писмо от 15 април 2025 г. австрийските органи нотифицираха за удължаването на срока на повторно въведения контрол с още шест месеца — от 16 април 2025 г. до 15 октомври 2025 г. С писмо от 15 октомври 2025 г. австрийските органи нотифицираха за второ удължаване на срока на повторно въведения контрол с още два месеца — от 16 октомври до 15 декември 2025 г.

([1]) ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1717 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (ОВ L, 2024/1717, 20.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(7) С писмо от 11 ноември 2024 г. австрийските органи нотифицираха за повторно въвеждане на граничен контрол на основание член 25а от Кодекса на шенгенските граници на вътрешните сухопътни граници с Унгария и Словения за срок от шест месеца, считано от следващия ден. С писмо от 9 май 2025 г. австрийските органи нотифицираха за удължаването на срока на повторно въведения контрол с още шест месеца — от 12 май до 11 ноември 2025 г. С писмо от 15 октомври 2025 г. австрийските органи нотифицираха за второ удължаване на срока на повторно въведения контрол на същите основания за един месец и три дни — от 12 ноември 2025 г. до 15 декември 2025 г.

(8) С писмо от 10 декември 2025 г. австрийските органи нотифицирана за трето удължаване на срока на повторно въведения контрол на вътрешните сухопътни граници на Австрия с Чехия и Словакия, както и с Унгария и Словения с още шест месеца — от 16 декември 2025 г. до 15 юни 2026 г.

(9) С писмо от 8 януари 2026 г. и в съответствие с член 33, параграф 2 от Кодекса на шенгенските граници Австрия представи два доклада относно повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници в съответствие с член 33, параграф 2 от Кодекса на шенгенските граници. Първият доклад обхващаше повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните сухопътни граници на Австрия със Словения и Унгария за срока от 12 ноември 2024 г. до 11 ноември 2025 г. Вторият доклад обхващаше повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните сухопътни граници на Австрия с Чехия и Словакия за срока от 16 октомври 2024 г. до 15 октомври 2025 г.

(10) Австрия беше включена в провеждания от Комисията структуриран диалог относно повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници. След получаването на нотификацията на Австрия за удължаване на срока този структуриран диалог продължи като част от процеса на консултации, предвиден в член 27а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници.

(11) На 5 юни 2025 г. оценителен екип за оценка по Шенген посети вътрешната сухопътна граница между Австрия и Словения като част от периодичната оценка по механизма за оценка и наблюдение по Шенген.

(12) Актуалното състояние на вътрешните граници е описано в Доклада за състоянието на Шенген от 23 април 2025 г. ([3]) и редовно се обсъжда в Шенгенския съвет.

(13) След получаването на нотификациите, подадени във връзка с удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници съгласно член 25а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници, което води до продължаване на граничния контрол на вътрешните граници за общо 12 месеца, Комисията представя становище относно необходимостта и пропорционалността на този граничен контрол, както е предвидено в член 27а, параграф 3 от Кодекса на шенгенските граници. По отношение на удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните сухопътни граници с Чехия и Словакия това е нотификацията, изпратена на 15 април 2025 г. По отношение на удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните сухопътни граници с Унгария и Словения това е нотификацията, изпратена на 9 май 2025 г.

(14) След оценка на всички гореспоменати нотификации и на докладите, допълнени с информацията, предоставена от Австрия в рамките на процеса на консултации, както и с други, публично достъпни документи, Комисията приема настоящото становище.

ОЦЕНКА НА НОТИФИКАЦИИТЕ И НА ДОКЛАДИТЕ

I. ФОРМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

(15) В условията на повторно въведен контрол на вътрешните граници Кодексът на шенгенските граници налага на държавите членки редица формални задължения.

(16) Съгласно член 25а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници държавите членки са длъжни, когато в дадена държава членка може да се предвиди възникването на сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност, да нотифицират Европейския парламент, Съвета, Комисията и другите държави членки най-късно четири седмици преди планираното повторно въвеждане на граничен контрол.

([3]) COM(2025) 185 final.

(17) Комисията отбелязва, че нотификациите за въвеждането и удължаването на срока на контрола на вътрешните граници са изпратени по-малко от четири седмици преди влизането им в сила поради „динамичната ситуация“ и желанието да се предостави „най-актуалната информация и оценка“. Комисията подчертава, че спазването на задължението за навременно изпращане на нотификации може да се пренебрегне само в случай че обстоятелствата, които пораждат необходимостта от повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници, станат известни на държавата членка по-малко от четири седмици преди планираното повторно въвеждане.

(18) Комисията отбелязва, че второто удължаване на повторно въведения граничен контрол на вътрешните сухопътни граници на Австрия с Чехия и Словакия, както и с Унгария и Словения е с по-кратък срок от този при предходните случаи на повторно въвеждане. Австрийските органи посочиха, че през този период ще оценят всички случаи на повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници и евентуално ще съгласуват крайните им срокове, което и направиха чрез нотификацията си от 10 декември 2025 г. за трето удължаване на срока по вътрешните сухопътни граници с Чехия и Словакия, както и с Унгария и Словения.

(19) Нотификациите за удължаването на срока на контрола на вътрешните граници са направени, като е използван образецът, установен за тази цел с Решение за изпълнение (ЕС) 2025/315 на Комисията ([4]).

(20) Съгласно член 27, параграф 2 от Кодекса на шенгенските граници, когато граничният контрол се е прилагал в продължение на шест месеца, държавите членки са длъжни във всяка следваща нотификация да представят оценка на риска, в която се описват мащабът и очакваното развитие на сериозната заплаха.

(21) Въпреки че за националните органи може да е трудно да представят точна оценка на мащаба и очакваната продължителност на сериозната заплаха, предвид факта, че ситуацията на място може да се променя бързо и да бъде трудно предсказуема, Комисията все пак подчертава колко е важно задължението по член 27, параграф 2 от Кодекса на шенгенските граници за извършване на оценка на риска от сериозната заплаха към момента на нотификацията за повторно въвеждане или удължаване на срока, в която да се отчитат тенденциите при развитието на сериозната заплаха през предходния период на повторно въведен контрол на вътрешните граници и в която да се използват анализи на риска, изготвени на национално равнище и от съответните агенции на Съюза.

(22) Комисията отбелязва, че докладът за повторното въвеждане и удължаването на контрола на вътрешните граници въз основа на член 33, параграф 2 от Кодекса на шенгенските граници е трябвало да бъде представен на 16 октомври 2025 г. за повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници на Австрия с Чехия и Словакия и на 12 ноември 2025 г. — за границите с Унгария и Словения. И двата доклада бяха представени на 8 януари 2026 г.

(23) Докладите относно повторното въвеждане и удължаването на срока на контрола на вътрешните граници са в съответствие с единния формат, установен с Решение за изпълнение (ЕС) 2025/308 на Комисията ([5]).

II. НЕОБХОДИМОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Позиция на австрийските органи

(24) Австрийските органи се позовават на наличието на сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност, произтичаща от предизвикателствата, свързани с миграцията и сигурността. Повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници има за цел да облекчи натиска върху държавната администрация и да намали напрежението в областта на социалното сближаване, дължащи се на постоянно високия брой кандидати за убежище и незаконни мигранти, включително украински граждани, ползващи се с временна закрила.

([4]) Решение за изпълнение (ЕС) 2025/315 на Комисията от 14 февруари 2025 г. за установяване на образец за нотификацията за временно повторно въвеждане или удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници (ОВ L, 2025/315, 17.2.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

([5]) Решение за изпълнение (ЕС) 2025/308 на Комисията от 14 февруари 2025 г. за установяване на единен образец на доклада за повторното въвеждане или удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните граници в съответствие с член 33 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L, 2025/308, 17.2.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/308/oj).

(25) По отношение на ситуацията в областта на сигурността австрийските органи посочват събитията в областта на световната сигурност, включително продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна и ситуацията в Близкия изток Освен това Австрия е изправена пред високо ниво на терористична заплаха, която е резултат от засилването на ислямисткия екстремизъм в страната поради наличието на терористични мрежи на нейна територия, чиито членове пресичат вътрешните граници — най-вече от Западните Балкани.

(26) По отношение на миграционната обстановка австрийските органи считат, че тъй като Новият пакт за миграцията и убежището не се прилага изцяло, недостатъците в системата за предоставяне на убежище и в управлението на външните граници правят повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници необходимо и пропорционално.

В тази връзка австрийските органи посочват:

— малкия брой на трансферите по дъблинската процедура, както и невъзможността да се осъществяват връщания по Регламента от Дъблин към отговорните държави членки;

— необходимостта да се затвърди низходящата тенденция при неразрешените преминавания на границата и да се реагира на очакваното увеличение през 2025 г. по крайбрежния маршрут през Западните Балкани;

— продължаващата нестабилност в Афганистан, Турция, Субсахарска и Северна Африка, както и в Сирия, която води до постоянен натиск по външните граници на ЕС;

— значителните резултати от разследванията срещу незаконното превеждане на мигранти през границата, постигнати като следствие от повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници.

(27) Австрийските органи посочват, че повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници е единственият начин да се забрани преминаването на вътрешните граници извън определените гранични пунктове, като дава възможност за наблюдение между граничните пунктове от страна на австрийските военни, действащи под контрола на граничната полиция.

(28) Съгласно австрийското законодателство само повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници дава право на австрийската гранична полиция да извършва проверки при влизане и проверки на самоличността във връзка с (намерението за) преминаване на вътрешната граница.

(29) Австрийските органи твърдят, че контролът на вътрешните граници е сведен до минимум и се извършва несистематично и въз основа на риска под формата на целенасочени проверки на случаен принцип.

Коментари на Комисията

(30) Австрийските органи предоставиха информация относно различните аспекти на установените сериозни заплахи за вътрешната сигурност и обществения ред, както и аргументи в подкрепа на необходимостта и пропорционалността на повторно въведения контрол на вътрешните граници.

(31) Макар сложната обстановка в областта на световната сигурност да поражда сериозни опасения за националната сигурност на държавите членки, в нотификациите можеше да се предостави допълнителен анализ, за да се обясни как обстановката в областта на световната сигурност засяга конкретно Австрия и как би могъл да послужи за справяне с тази сериозна заплаха инструмент като повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници.

(32) В оценката на сериозната заплаха за обществения ред и националната сигурност липсва обяснение как тези заплахи засягат различните участъци от вътрешните граници на Австрия.

(33) Комисията признава, че Австрия е изправена пред сложна миграционна обстановка, както личи от данните за общия брой молби за убежище, включително тези, подадени след неразрешено влизане в страната от кандидати за международна закрила, регистрирани в друга държава членка, и от лица, ползващи се с международна закрила в друга държава членка, както и от броя на разрешенията, издадени с цел събиране на семейството на членове на семейството на лица с признат статут на бежанци. Капацитетът на Австрия да осигури подходящи условия за приемане на кандидати за международна закрила е засегнат и от необходимостта да се окаже съдействие на лицата, ползващи се с временна закрила вследствие от агресивната война на Русия срещу Украйна.

(34) Неразрешените вторични движения на граждани на трети държави може да бъдат основание за повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници, ако тези неразрешени движения представляват сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност. В тази връзка в член 25, параграф 1, буква в) от преработения Кодекс на шенгенските граници изрично е посочена ситуация на внезапни мащабни неразрешени движения на граждани на трети страни между държавите членки, която оказва значителен натиск върху общите ресурси и капацитета на добре подготвени компетентни органи и която има вероятност да изложи на риск цялостното функциониране на пространството без контрол на вътрешните граници.

(35) Последните данни сочат, че миграционната обстановка в Съюза значително се е подобрила. През 2024 г. Европейската агенция за гранична и брегова охрана е отчела рязък спад в броя на неразрешените преминавания на границата при външните граници на Съюза, включително спад със 78 % по маршрута през Западните Балкани. Според доклада за интегрирания капацитет за ситуационна осведоменост и анализ на ЕС през 2025 г. броят на незаконните преминавания отново е намалял — с 41 % в сравнение с 2024 г. (от 21 637 през 2024 г. до 12 687 случая през 2025 г.) Освен това по данни на Евростат, през 2024 г. в Австрия е отбелязан спад с 49 % в броя на подадените за първи път молби за убежище, като низходящата тенденция продължава и през 2025 г. Този спад е част от по-мащабна тенденция, дължаща се на засилените колективни усилия за защита на външните граници на ЕС, и не може да се приписва единствено на повторното въвеждане от страна на Австрия на контрол на вътрешните граници.

(36) Комисията подчертава, че повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници не променя задълженията на Австрия съгласно приложимите норми на правото на Съюза в областта на убежището и връщането. Повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници може да допринесе за откриването на неразрешени преминавания на границата и влизане на територията на дадена държава членка, да улесни бързото обратно приемане на вътрешната граница и да гарантира, че неразрешените движения на кандидатите за международна закрила се установяват бързо, което позволява правилното прилагане на правилата, предвидени в Регламента от Дъблин ([6]) относно разпределянето на компетентността за разглеждане на молбите за убежище. Въпреки това в нотификациите се съдържа само ограничена информация относно броя на задържанията и случаите на обратно приемане на различните участъци от вътрешната граница, който би обосновал удължаването на срока на повторното въведения контрол на вътрешните граници.

(37) Повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници може да допринесе за залавянето както на терористи, така и на контрабандисти на хора. Австрийските органи са изразили основателни опасения по отношение на присъствието на (лидерите на) терористични мрежи на територията на Австрия и по отношение на добавената стойност от повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници в отговор на придвижването на членовете на такива мрежи през вътрешните граници. Въпреки това в нотификациите не се съдържа достатъчно информация за задържането на терористи и на контрабандисти на хора на различните участъци от вътрешната граница, където повторно е въведен контрол. Австрийските органи освен това не обясняват как повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници се допълва от други форми на сътрудничество в областта на сигурността, като целенасочени наказателни разследвания или полицейски проверки, насочени към разбиването на мрежи от терористи или контрабандисти хора.

(38) Комисията отбелязва, че нито в нотификациите, нито в докладите се посочват конкретни причини за избрания географски и времеви обхват на решението за повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници. Липсва обяснение за това как сериозната заплаха засяга различните участъци от вътрешната граница, на които повторно е въведен граничен контрол. Не е предоставено обяснение защо при първите удължавания за по-целесъобразен е счетен срок от шест месеца, а не по-кратък период, нито защо при вторите удължавания срокът от два месеца е счетен за по-целесъобразен.

III. АЛТЕРНАТИВНИ МЕРКИ

Позиция на австрийските органи

(39) Австрийските органи съобщават, че са приели няколко алтернативни мерки. Засилили са полицейските проверки и двустранното полицейско сътрудничество във всички гранични райони. Това включва обмен на оперативна информация, както и съвместно патрулиране по вътрешните сухопътни граници с Чехия и Словения няколко пъти месечно.

([6]) Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (преработен текст) (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31).

(40) Австрия е сключила споразумения за полицейско сътрудничество с всички съседни държави членки. Тя участва в осем центъра за полицейско сътрудничество, шест от които се намират на границите, където повторно е въведен контрол. Австрия е разположила постоянни полицейски служители за връзка в Прага и Братислава.

(41) Австрия е сключила споразумения за обратно приемане с всички съседни държави и работи в тясно сътрудничество с тях по въпросите, свързани с обратното приемане на незаконни мигранти, задържани на вътрешните граници и на територията на Австрия. Австрийските органи са предприели първи стъпки в посока сключване на практически договорености за прилагането на процедурата за прехвърляне съгласно член 23а от Кодекса на шенгенските граници.

(42) Австрия работи активно за преодоляване на свързаните с миграцията предизвикателства в държавите на произход или транзитно преминаване чрез редица двустранни мерки, като например разполагането на съветници в областта на документите, двустранни операции на граничната полиция и участие в операции на Frontex.

(43) През 2018 г. бе създадено звено „Гранична полиция“ (PUMA) към австрийската федерална полиция. Това е специализирана полицейска оперативна група, която отговаря за подпомагането на операциите по миграционен и граничен контрол както на територията на страната, така и на вътрешните граници, където повторно е въведен контрол. Служители от PUMA са разположени заедно с унгарската гранична полиция на територията на Унгария при унгарско-сръбската граница.

Коментари на Комисията

(44) Комисията взема под внимание, че Австрия активно прилага алтернативни мерки, които съпътстват повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници и ограничават въздействието му.

(45) Комисията отбелязва съществуването на споразумения за обратно приемане с всички съседни държави от Шенгенското пространство, но не разполага с достатъчно информация, за да направи оценка на практическата ефективност на тези споразумения. Комисията отбелязва, че Австрия действа съгласно съответните норми на правото на Съюза и съобразно съдебната практика на Съда на Европейския съюз относно прилагането на Кодекса на шенгенските граници и на директивата относно връщането ([7]) на вътрешните граници, където повторно е бил въведен контрол.

(46) Австрия активно участва в дейностите на Европол за борба с незаконната миграция и контрабандата на хора, включително в рамките на Европейския център за борба с контрабандата на мигранти във Виена, работната група по въпросите на Западните Балкани към EMPACT и оперативната работна група Pathfinder.

(47) Австрия работи активно за преодоляване на свързаните с миграцията предизвикателства в държавите на произход или транзитно преминаване. Участието на Австрия в операция FOX ([8]) и създаването на специално миграционно и гранично звено към полицията (PUMA), което може да действа както на национална територия, така и извън Австрия, са примери за успешни алтернативни мерки, насочени към преодоляването на опасенията, свързани с миграцията и сигурността. Комисията обаче счита, че австрийските органи не са предоставили достатъчно информация, за да обяснят защо дейността на звеното PUMA на австрийска територия не може да осигури достатъчна алтернатива на повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници.

(48) Комисията отбелязва, че само повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници дава основание правото за преминаване на вътрешната граница от всеки един пункт да бъде ограничено до определени гранични пунктове. Въпреки това дори и в отсъствието на повторно въведен контрол на вътрешните граници австрийските органи могат да продължат да упражняват публични правомощия, включително такива, които имат за цел да се намали незаконната имиграция във вътрешните гранични зони.

([7]) Решение на Съда на Европейския съюз от 21 септември 2023 г., Association Avocats pour la défense des droits des étrangers (ADDE) и др./Ministre de l'Intérieur, дело C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689.

([8]) „Операция Fox“ е наименованието на трансграничното сътрудничество между Австрия и Унгария, насочено към борба с контрабандните дейности, по-специално свързаните с незаконната миграция. Операцията включва съвместни усилия за предотвратяване на движението на мигранти и контрабандисти през общата им граница, както и за борба със злоупотребите със системата за предоставяне на убежище.

IV. МЕРКИ ЗА СМЕКЧАВАНЕ

Позиция на австрийските органи

(49) Австрийските органи твърдят, че са приели няколко мерки за смекчаване. Първо, те поддържат постоянен контакт със съседните на Австрия държави от Шенгенското пространство, за да сведат контрола до минимум, като отчитат социалните и икономическите връзки между граничните региони. Провеждат се консултации преди, по време на и след повторното въвеждане от тяхна страна на контрол на вътрешните граници, като в тях участват служители за връзка, отговорната специализирана служба във федералното министерство, държавните полицейски дирекции, съседните регионални звена и центровете за полицейско сътрудничество.

(50) Контролът на вътрешните граници се осъществява под формата на основани на риска проверки на случаен принцип и на наблюдение, като по този начин се смекчава въздействието на повторно въведения контрол на вътрешните граници върху трансграничния трафик.

(51) Австрийските органи наблюдават постоянно потока на движение и предоставят на пътуващите информация за обстановката при движението на вътрешните граници.

(52) Според австрийските органи закъсненията на вътрешната граница остават ограничени до пиковите часове и празничния сезон.

(53) Австрийските органи съобщават, че е постъпил само ограничен брой жалби, свързани с удълженото време за изчакване на вътрешната граница при пропускателните пунктове, и че не са постъпвали официални жалби срещу повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници.

Коментари на Комисията

(54) Нотификациите са доказателство за ангажимента на австрийските органи да гарантират, че въздействието от контрола на вътрешните граници остава ограничено, както се изисква в член 26, параграф 3 от Кодекса на шенгенските граници.

(55) Австрия е предприела мерки, под ръководството на Комисията и в тясно сътрудничество със съседните си държави членки, за да гарантира плавността на трафика на пропускателните пунктове на вътрешните сухопътни граници, където повторно е въведен контрол.

(56) Граничният контрол се извършва целенасочено и въз основа на риска с цел да се ограничи въздействието върху трансграничното пътуване. Тези мерки спомагат за смекчаване на въздействието от контрола, но не оказват влияние върху допълнителните изисквания за ограничаване на контрола по отношение на времето и обхвата.

(57) Австрия е представила нотификация относно своите трансгранични региони съгласно член 42б от Кодекса на шенгенските граници.

(58) В представените от австрийските органи нотификации не е обърнато по-специално внимание на трансграничните региони, засегнати от повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници, нито е обяснено до каква степен могат да бъдат предложени технологични или специално разработени решения за всеки граничен регион или за всяка категория пътуващи от основно значение, така че да се гарантира плавността на трансграничното пътуване. Докладите, представени от австрийските органи, съдържат повече подробности в това отношение.

(59) Комисията споделя опасенията, изразени от съседните държави членки в рамките на процеса на консултации, че евентуалното изграждане на по-трайна инфраструктура за осъществяване на контрол на вътрешните граници би противоречало на временния характер на този контрол, и посочва, че съгласно член 24 от Кодекса на шенгенските граници държавите членки са длъжни да премахват пречките пред трафика на шосейните пропускателни пунктове.

V. ПРЕПОРЪКИ

(60) Доброто функциониране на Шенгенско пространство зависи от пълното и ефективно прилагане на достиженията на правото на Съюза в областта на миграцията и убежището. Началото на прилагането на Пакта за миграцията и убежището през юни 2026 г. ще бъде важен фактор за преодоляване на опасенията, свързани с неразрешените движения, както и на опасенията, свързани с миграцията и сигурността, породени от незаконната миграция — опасения които Австрия изтъкна като основания за повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници.

(61) Комисията посочва, че съгласно Регламента относно скрининга ([9]), който е част от Пакта за миграцията и убежището, проверката за сигурност във всички съответни бази данни ще бъде част от скрининга както на външните граници, така и в рамките на територията.

(62) Опасенията, свързани със сигурността, са една от причините, посочени от Австрия в подкрепа на повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници. Правото на Съюза вече предлага широк набор от инструменти, които да помогнат за преодоляването на опасенията, посочени от австрийските органи. Държавите членки следва да използват пълноценно съществуващите механизми с цел засилване на сигурността и сътрудничеството в областта на правоприлагането. Сред тях са Регламент Прюм II, новата Шенгенска информационна система, както и новото законодателство относно предварителната информация за пътниците и резервационните данни на пътниците ([10]). Влизането в сила на СВИ и ETIAS допълнително ще допринесе за сигурността на външните граници ([11]).

(63) Комисията насърчава австрийските органи да продължат да развиват сътрудничеството и обмена на информация с Чехия, Словакия, Унгария и Словения, включително чрез целесъобразно преразглеждане на съществуващите двустранни споразумения или договорености за обратно приемане и/или чрез сключване на практически договорености за прилагане на процедурата за прехвърляне съгласно член 23а от Кодекса на шенгенските граници.

(64) Австрия следва да продължи да развива успешното си сътрудничество с държавите членки и с третите държави в региона в рамките на т.нар. подход, основан на целия маршрут. Комисията насърчава австрийските органи да продължат да развиват съвместното оперативно сътрудничество между службите за граничен контрол и другите правоприлагащи органи, включително чрез съвместни и смесени патрули. Австрия следва приоритетно да актуализира съществуващите двустранни договори за полицейско сътрудничество със съседните държави членки.

(65) Комисията препоръчва на Австрия да преодолее всички правни или оперативни пречки, които възпрепятстват ефективното използване на алтернативни мерки, като например ограниченията в националното законодателство по отношение на това да се иска удостоверяване на самоличността и да се проверява спазването на условията за законно пребиваване на територията, или да се използват технологични средства, като например разпознаване на регистрационни номера, на вътрешните граници с цел управление на миграцията.

(66) Комисията подчертава, че използването на алтернативни мерки, включително технологични решения, може да се окаже по-ефикасно и ефективно средство за гарантиране на високо равнище на сигурност и миграционен контрол, без да е необходимо повторно да се въвежда контрол на вътрешните граници.

(67) Австрийските органи следва да работят в посока постепенно премахване на контрола на вътрешните граници, като прилагат индивидуален подход за всеки участък от вътрешната граница и за всеки вид заплаха, използвайки пълноценно наличните алтернативни мерки, посочени в Препоръка (ЕС) 2024/268 на Комисията ([12]), както и възможностите, предвидени в Кодекса на шенгенските граници. Тези мерки следва да укрепват и допълват съществуващите такива.

([9]) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

([10]) Регламент (ЕС) 2024/982 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 г. за автоматизираното търсене и обмен на данни за целите на полицейското сътрудничество (Регламент Прюм II) (ОВ L, 2024/982, 5.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Регламент (ЕС) 2025/13 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2024 г. за събиране и предаване на предварителна информация за пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления (OJ L, 2025/13, 8.1.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 132—149; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([11]) Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Препоръка (ЕС) 2024/268 на Комисията от 23 ноември 2023 г. относно сътрудничеството между държавите членки по отношение на сериозните заплахи за вътрешната сигурност и обществения ред в пространството без контрол по вътрешните граници (ОВ L, 2024/268, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

(68) Комисията счита, че успешното сътрудничество със съседните държави членки и трети държави, както и прилагането на алтернативни мерки, осигуряват солидна основа, на която Австрия вече може да се позове, за да работи в посока постепенно премахване на контрола на вътрешните граници, без да се налага да прави компромиси със сигурността си или с миграционния контрол. С оглед постигане на тази цел тя ще продължи да поддържа тесни контакти с всички засегнати държави членки.

Съставено в Брюксел на 2 юни 2026 година.

За Комисията
Magnus BRUNNER
Член на Комисията